

**KONFERENSIYALAR .COM**

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**VI RESPUBLIKA ILMIY-  
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-  
FANI: INSON UCHUN  
INNOVATSION G'OYA  
VA YECHIMLAR**

**AVGUST, 2025**

**ELEKTRON NASHR:**  
<https://konferensiylar.com>



**KONFERENSIYALAR .COM**

ANJUMANLAR PLATFORMASI

# **YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**

**VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY  
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, avgust

**TOSHKENT-2025**

**Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.**  
VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.1-jild, 6-son (avgust, 2025-yil). – 177 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

**Elektron nashr:** <https://konferensiyalar.com>

**Konferensiya tashkilotchisi:** "Scienceproblems Team" MChJ

**Konferensiya o'tkazilgan sana:** 2025-yil, 7-avgust

**Mas'ul muharrir:**

Isanova Feruza Tulqinovna

#### **Annotatsiya**

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rinni organ bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan. Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

**Kalit so'zlar:** ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

**Barcha huqular himoyalangan.**  
© Scienceproblems team, 2025-yil  
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

## MUNDARIJA

### TEXNIKA FANLARI

*Bozorboyev Abbosjon, Ravshanov Shavkat*

*KUNJUT O'SIMLIGINING XUSUSIYATLARI VA UNING HOSILINI YIG'ISHTIRIB OLISHDAGI*

*MUAMMOLARI..... 6-9*

*Iskandarov Orifxon*

*TIRIKOTAJ MATOLARIDA SIFAT NAZORATI ..... 10-12*

*Odinayev Mirjalol*

*"AI-TRANSLATE" TEXNIK HUJJATLARNI SUN'YI INTELLEKT ORQALI AVTOMATIK TARJIMA*

*QILISH VA HUQUQIY MASLAHATLAR AXBOROT TIZIMI – TEXNIK JIHATDAN TARTIBGA*

*SOLISHDA INNOVATSION YECHIM ..... 13-18*

### QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

*Karimov Nurbek*

*TURLI USULDA YERGA ISHLOV BERISHNI SOYA PARVARISHLANGAN MAYDON*

*TUPROG'INING SUV O'TKAZUVCHANLIGIGA TA'SIRI ..... 19-22*

### TARIX FANLARI

*Bobojonova Zuxra*

*TEMURIY MALIKALARLING HUKMDORLAR HAYOTIDAGI O'RNI ..... 23-25*

*Xalilov Baxodir*

*ZAMONAVIY KUTUBXONALARLING MAKTABDAN TASHQARI TA'LIMDAGI O'RNI: NAVOIY*

*VILOYATI MISOLIDA ..... 26-31*

*Xoliqova Ra'noxon*

*"MARKAZIY OSIYODA SUN'YI INTELLEKT TUFAYLI AYOLLAR IMKONIYATLARI: STEM TA'LIMI,  
GENDER TENGLIGI VA IQTISODIY FAOLLIK SSENARIYLARI" ..... 32-34*

*Xasanova Nargiza*

*YANGI DAVR: ILM-FANI INNOVASIYALARIDA AYOL-QIZLAR ISHTIROKINING DOLZARB*

*AHAMİYATI ..... 35-38*

### IQTISODIYOT FANLARI

*Salomov Temurbek*

*THE ROLE OF PILGRIMAGE TOURISM IN ENHANCING THE SERVICE SECTOR:*

*A CASE STUDY OF UZBEKISTAN ..... 39-43*

*Raxmanov Ulugbek*

*TIJORAT BANKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING HISOBVARAQLAR REJASIGA MUVOFIQ*

*TAHLILIY AVTOMATLASHTIRILGAN NAZORAT MEXANIZMINI YARATISH ..... 44-45*

*Toshtemirov To'lqin*

*KICHIK TADBIRKORLIK SUB'EKTALARINING SUN'YI BO'LINISH MUAMMOLARI ..... 46-49*

*Mansurova Sayyora*

*INNOVATSION PROPTECH-PLATFORMALAR VA*

*ULARNING KO'ChMAS MULK BOZORIGA TA'SIRI ..... 50-53*

*Rajabov Alibek*

*INNOVATSION IQTISODIYOTNI SHAKKLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARIH ..... 54-57*

*Ochilov Mels, Sayfiyeva Parizoda*

*EFFECTS OF INDUSTRIAL POLICY ON THE INVESTMENT ENVIRONMENT: LESSONS FROM*

*GLOBAL EXPERIENCES ..... 58-60*

## **FALSAFA FANLARI**

*Abdullayev Sodiqjon*

*MILLIY O'ZLIKNI TIKLASH JARAYONIDA EKOLOGIK TAFAKKUR VA SALOMATLIK QADRIYATLARI*..... 61-66

*Gafurova Munojat*

*O'ZBEKİSTONDA GENDER TENGLİGINI TA'MINLASHDAGI JAMIYAT VA DAVLAT O'RTASIDAGI DIALEKTİK MUNOSABATLARI*..... 67-70

*Davronov Bahodir*

*SUN'İY INTELLEKT YORDAMIDA AXBOROT MUHİTİNİNG GUMANİTAR QADRIYATLARGA NISBATAN ASİMMETRİK MUNOSABATI*..... 71-76

*Latipov Sardor*

*KORRUPSIYANING TARIXAN SHAKLLANISHI VA TURLARI* ..... 77-81

## **FILOLOGIYA FANLARI**

*Xoliyorova To'lg'anoy*

*O'ZBEK TİLİ MILLIY KORPUSINING TA'LIM VA ILMİY TADQIQOTLARDAGI O'RNI*..... 82-83

*Ro'ziyev Temur*

*ADABIY-ESTETIK QARASHDA TAFAKKUR VA TUYG'UNİNG O'RNI* ..... 84-92

*Gulmuradova Sobira*

*"XUSHKELDI" DOSTONI MATNI TARKIBIDAGI ETNOGRAFİZMLARNING MILLİY - MADANIY XUSUSİYATLARI*..... 93-95

*Qosimova Malika*

*SINXRON TARJIMADA MASHINA TARJIMASINING AFZALLIKLARI XUSUSIDA* ..... 96-99

*Bahromjonova Shahnoza*

*HODI ZARIF VA YANAGITA KUNIO ILMİY MEROSI:  
FOLKLORSHUNOSLIKDA QIYOSIY TAHLİL* ..... 100-102

*Ayimbetova Damekhan*

*ZAMONAVIY INGLIZ SHE'RIYATIDA HAYVONLARNI  
TASVIRLASHNING O'ZIGA XOSLIKLARI* ..... 104-107

## **YURIDIK FANLARI**

*Komilov Avazbek*

*INTIZOMİY JAVOBGARLIK TO'G'RISIDA ISH QO'ZG'ATISH HAqidagi qaror,  
UNING SHAKLI VA MAZMUNIGA NISBATAN TALABLAR*..... 108-110

*Shamsitdinova Manzura*

*TEACHING LISTENING COMPREHENSION* ..... 111-112

*Xadjiyev Azizbek*

*"IJTIMOIY ADOLAT" TAMOYILINING XALQARO QONUNCHILIK AMALIYOTIDA YORITILISHI*..... 113-116

*Уктамов Комрон*

*РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРАНСГРАНИЧНЫХ ВОД ПЕРВЫМ ВОДНЫМ КОДЕКСОМ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН*..... 117-123

<i>Исмоилов Бекрузбек</i>	
<i>ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ УСЛУГ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....</i>	<i>124-129</i>
<b>PEDAGOGIKA FANLARI</b>	
<i>Qo'shmurodova Aziza</i>	
<i>BOSHLANG'ICH SINFLARDA VATANGA MUHABBAT TUYG'USINI SHAKLLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INTEGRATSİYALASHGAN TA'LIM METODLARINI QO'LLASH.....</i>	<i>130-133</i>
<i>Mamatqosimova Nodira</i>	
<i>SSENARIY YARATISHDA BADIY ADABIYOT NAMUNALARIDAN FOYDALANISH USULLARI .....</i>	<i>134-137</i>
<i>Sattoriy Shohruh</i>	
<i>TA'LIM SIFATI USTIDAN NAZORAT MEXANIZMLARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....</i>	<i>138-141</i>
<i>Jabborova Umida</i>	
<i>TEXNOLOGIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING TEXNIK SAVODXONLIGINI ROBOTOTEXNIKA ELEMENTLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI.....</i>	<i>142-144</i>
<i>Xujanazarova Nozima</i>	
<i>RAQAMLI PLATFORMALARDA IQTISODIY MATNLARNI TARJIMA QILISHGA YO'NALTIRILGAN INTERAKTIV O'QUV TOPSHIRIQLARI VA KEYS-STADIYALARINI YARATISH.....</i>	<i>145-148</i>
<i>Aripjanova Dinora</i>	
<i>RAQOBATBARDOSH RAHBAR SHAXSINI SHAKLLANTIRISHDA MOTIVATSIYA MEXANIZMLARINING SAMARALI MODELI.....</i>	<i>149-151</i>
<i>Dosanova Gulbanu</i>	
<i>OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARIDA AXBOROT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK SHART-SHAROITLARI.....</i>	<i>152-154</i>
<i>Isokov Ravshanbek</i>	
<i>INNOVATIVE APPROACHES TO FOSTERING HISTORICAL MEMORY AND CULTURAL IDENTITY IN STUDENTS.....</i>	<i>155-160</i>
<b>TIBBIYOT FANLARI</b>	
<i>Urunbayeva Dilorom, Xudaybergenova Shaxnoza</i>	
<i>XOSHIMOTO TIREOIDITINING KECHISHIDA RUXNING O'RNI.....</i>	<i>161-163</i>
<i>Nabiyeva Umida</i>	
<i>GIPERTONIYANING KELIB CHIQISHI VA OLDINI OLISHNING ZAMONAVIY TAMOYILLARI.....</i>	<i>164-166</i>
<b>PSIXOLOGIYA FANLARI</b>	
<i>Polvanov Rasulbek</i>	
<i>INTERNET QARAMLIGI VA SHAXSNING IJTIMOIY MOSLASHUVIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR ZAMONAVIY MAUGLI SINDROMI KONTEKSTIDASH .....</i>	<i>167-172</i>
<i>Усманова Лилия</i>	
<i>ТИПОЛОГИЯ СЕМЬИ В УЗБЕКИСТАНЕ: ТРАДИЦИИ, ТРАНСФОРМАЦИИ И СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ.....</i>	<i>173-176</i>

## SINXRON TARJIMADA MASHINA TARJIMASINING AFZALLIKLARI XUSUSIDA

**Qosimova Malika Xurshidovna**

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti talabasi, Toshkent, O'zbekiston

Email: [malikakosimova01@gmail.com](mailto:malikakosimova01@gmail.com)

Tel: +998 99 8752654

**Annotatsiya.** Ushbu tezisda sinxron tarjimada mashina tarjimasining afzalliklari, zamonaviy mashina tarjimasi platformalari, ularning imkoniyatlari va chegaralari tahlil qilinadi. Sinxron tarjima jarayonida inson tarjimonlari bilan solishtirganda mashina tarjimasi tezlik, tejamkorlik, ko'p tillilik va betaraflik nuqtai nazaridan yuqori samaradorlikka ega ekanligi ta'kidlanadi. Shuningdek, sun'iy intellekt va tabiiy tilni qayta ishlash sohasidagi yangi texnologiyalar mashina tarjimasining sifatini oshirishga yordam berayotgani, kelajakda hibrid inson-mashina tizimlarining paydo bo'lishi kutilayotgani haqida ma'lumot beriladi. Mazkur tezis global muloqotni yanada osonlashtirishda mashina tarjimasi platformalarining rolini yoritadi.

**Kalit so'zlar:** sinxron tarjima, mashina tarjimasi, sun'iy intellekt, tarjima platformalari, real vaqt tarjimasi, tillararo kommunikatsiya, betaraflik, tarjima samaradorligi

## ADVANTAGES OF MACHINE TRANSLATION IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION

**Qosimova Malika Khurshidovna**

Student at Tashkent State University of Oriental Studies, Tashkent, Uzbekistan

**Annotation.** This thesis analyzes the advantages of machine translation in simultaneous interpretation, modern machine translation platforms, their capabilities, and limitations. It emphasizes that compared to human interpreters, machine translation offers higher efficiency in terms of speed, cost-effectiveness, multilingual support, and impartiality during the simultaneous interpretation process. Furthermore, it discusses how new technologies in artificial intelligence and natural language processing contribute to improving the quality of machine translation, and anticipates the emergence of hybrid human-machine systems in the future. This thesis highlights the role of machine translation platforms in facilitating global communication.

**Key words:** simultaneous interpretation, machine translation, artificial intelligence, translation platforms, real-time translation, cross-lingual communication, impartiality, translation efficiency.

Zamonaviy dunyo tobora integratsiyalashib bormoqda. Bunda turli tillarda so'zlashuvchi insonlar o'rtasida tez va aniq muloqot muhim ahamiyat kasb etmoqda. Sinxron tarjima — bu nutqning asl tilida aytishi bilan bir vaqtida, kechikmasdan boshqa tilga tarjima qilinish jarayonidir. Ushbu tarjima turi yuqori malaka, tez fikrlash va yuqori e'tiborni talab qiladi. Sinxron tarjima asosan xalqaro konferensiylar, diplomatik yig'ilishlar va biznes uchrashuvlarida keng qo'llaniladi. Tadqiqotlarga ko'ra, sinxron tarjima 20-asrning o'rtalaridan boshlab, xususan, BMT va Yevropa Ittifoqi kabi xalqaro tashkilotlarda faol qo'llanila boshlandi [4, 12-bet; 5, 7-bet]. So'nggi yillarda texnologik rivojlanish natijasida mashina tarjimasi (MT) tizimlari bu jarayonlarda tobora faol qo'llanilmoqda.

Mashina tarjimasi — bu kompyuter dasturlari yordamida bir tildan boshqasiga avtomatik tarzda tarjima qilish texnologiyasi bo'lib, uning ilk tajribalari 1950-yillarga to'g'ri keladi. Dastlabki mashina tarjimasi loyihalari harbiy va ilmiy sohalarda qo'llangan bo'lsa-da, keyinchalik sun'iy intellekt va tabiiy tilni qayta ishlash sohasidagi yutuqlar tufayli so'nggi yillarda sinxron tarjimada ham keng qo'llanila boshlandi. Hozirgi kunda mashina tarjimasi

tizimlari real vaqt tarjimasini yuqori tezlik va aniqlik bilan amalga oshirmoqda [2, 45-bet; 3, 30-bet].

Mazkur tezisda sinxron tarjimada mashina tarjimasining platformalari, imkoniyatlari va ehtimoliy afzalliklari tahlil qilinadi.

Mashina tarjimasi (MT) platformalari zamonaviy tillararo kommunikatsiya sohasida muhim o'rinn tutadi. Ular nutq yoki matnni bir tildan boshqasiga avtomatik ravishda o'girish imkonini beruvchi dasturiy ta'minot va xizmatlar to'plamidir. So'nggi yillarda MT platformalari sun'iy intellekt, katta hajmdagi lingvistik ma'lumotlar bazasi va chuqur o'rganish (deep learning) algoritmlari yordamida sezilarli darajada rivojlandi va an'anaviy qoidalar asosidagi tarjima tizimlaridan yuqori sifatli natijalar bera boshladi [3, 56-bet].

Bugungi kunda eng ommabop MT platformalariga Google Translate, Microsoft Translator, DeepL, Amazon Translate va Yandex.Translate kiradi. Ularning har biri o'zining noyob algoritmlari, tillar qamrovi va foydalanuvchi interfeysi bilan ajralib turadi. Masalan, Google Translate milliardlab foydalanuvchilarga xizmat ko'rsatib, 100 dan ortiq tillarni qo'llab-quvvatlaydi va real vaqt tarjimasini taqdim etadi [1, 42-bet]. DeepL esa o'zining yuqori aniqligi bilan ko'plab professional tarjimonlar orasida mashhur [5, 39-bet].

MT platformalari ko'p jihatdan foydalanuvchilarga qulaylik yaratadi. Ular onlayn va oflays rejiylarda ishlashi, ovozli va matnli tarjima imkoniyatlari mavjudligi, shuningdek, API interfeyslar orqali boshqa dasturlar bilan integratsiya qilinishi mumkinligi bilan ajralib turadi. Bu xususiyatlar biznes, ta'lim, sog'liqni saqlash va boshqa ko'plab sohalarda tillararo muloqotni osonlashtiradi [4, 75-bet].

Biroq, MT platformalarining ham cheklovları mavjud. Masalan, ular murakkab kontekstlarni, madaniy konvensiyalarni va idiomatik iboralarni to'liq tushuna olmaydi. Shuning uchun MT ko'pincha inson tarjimonlari bilan birlgilikda qo'llaniladi, ayniqsa professional va rasmiy tarjimalarda [2, 60-bet].

An'anaviy sinxron tarjima inson tarjimonlar tomonidan amalga oshiriladi. Biroq bu jarayon ko'p hollarda sekinlashadi: tarjimonlar nutqni eshitib, tushunib, tarjima qilish uchun bir necha soniya vaqt talab qiladi. Mashina tarjimasi esa real vaqtning o'zida avtomatik tarzda tarjima qiladi va bu esa axborot uzatishda deyarli kechikishga yo'l qo'yaydi [1, 23-bet]. Bunday tezlik ayniqsa xalqaro onlayn forumlar, tezkor uchrashuvlar yoki ko'p ishtirokchili anjumanlarda juda muhimdir.

Professional sinxron tarjimonlar xizmatlari moliyaviy jihatdan ancha yuqori narxlarda baholanadi. Ayniqsa kamyob tillarda mutaxassis topish qiyin va qimmatga tushadi. Mashina tarjimasi esa dasturiy ta'minot yordamida amalga oshirilgani uchun bir martalik yoki abonent asosida xarajatlarni kamaytiradi. Bu esa tashkilotlar uchun iqtisodiy jihatdan maqsadga muvofiq yechim hisoblanadi [2, 15-bet].

Mashina tarjimasi bir vaqtning o'zida bir nechta tillarda tarjima qilish imkonini beradi. Bu xususiyat uni xalqaro konferensiylar, ko'p millatli yig'ilishlar yoki onlayn platformalarda muhim vositaga aylantiradi. Misol uchun, Google Translate yoki Microsoft Translator kabi tizimlar 100 dan ortiq tilni qo'llab-quvvatlaydi, va ular jonli ovozni yozib, bir vaqtning o'zida matnga va tarjimaga aylantira oladi [3, 32-bet].

Mashina tarjima tizimlari 24/7 faoliyat ko'rsatadi. Inson tarjimon esa jismoniy va aqliy jihatdan cheklangan: u charchaydi, xatolarga yo'l qo'yadi yoki ish vaqtiga bog'liq bo'ladi.

Mashina tizimlari esa uzluksiz, tanaffussiz ishlashi mumkin. Bu esa global miqyosdagi kompaniyalar uchun xizmat ko'rsatishda muhim ahamiyat kasb etadi [5, 17-bet].

Mashina tarjimasi inson tarjimonlariga nisbatan bir qator kamchiliklarga ham ega. Eng asosiy muammo bu — kontekst va madaniy o'ziga xosliklarni to'liq anglab yetolmaslikdir. Mashina tarjimasi algoritmlari ko'pincha so'zlarning aniq ma'nosiga e'tibor qaratadi, lekin nutq yoki matnda yashiringan madaniy nuanslar, idiomatik iboralar va metaforalarni tushunish va mos tarjima qilishda qiyinchiliklarga duch keladi [2, 48-bet]. Bu esa tarjima sifatining pasayishiga olib keladi va noto'g'ri tushunishga sabab bo'lishi mumkin.

Shuningdek, mashina tarjimasi nutqdagi hissiyot va ohangni yetkazishda cheklov larga ega. Inson tarjimon nutqdagi emotsiyalarni, nutq ohangini va kontekstga moslashgan intonatsiyani hisobga olib tarjima qilishi mumkin, bu esa rasmiy va madaniy jihatdan to'g'ri muloqot uchun zarurdir. Mashina tizimlari esa hissiyotlarni ifoda eta olmaydi, bu esa ayniqsa diplomatik yoki san'at asarlarining tarjimasida muhim kamchilik hisoblanadi [4, 37-bet].

Mashina tarjimasi tizimlarida xatoliklar va noto'g'ri tarjimalar ehtimoli ham yuqori. Ayniqsa texnik, ilmiy yoki huquqiy matnlarda maxsus terminologiyaning noto'g'ri tarjimasi yuzaga kelishi mumkin. Bu turdag'i xatoliklar hujjatlarning ma'nosini buzishi va jiddiy oqibatlarga olib kelishi mumkin [3, 55-bet].

Bundan tashqari, mashina tarjimasi yangi til o'zgarishlari va rivojlanishiga sekin moslashadi. Til doimiy ravishda yangilanib boradi, yangi so'zlar, sleng va frazalar paydo bo'ladi, lekin mashina tizimlari ularni real vaqt rejimida o'zlashtirishda qiyinchiliklarga duch keladi [1, 42-bet].

Ixtisoslashgan sohalarda, masalan, tibbiyot, huquq yoki ilm-fan sohalarida yuqori aniqlik talab qilinadi. Mashina tarjimasi bunday murakkab sohalarda inson tarjimonlarining nozik bilimlari va kontekstual tushunchalariga yetisholmaydi, bu esa professional tarjimada muhim kamchilik hisoblanadi [5, 63-bet].

Xulosa qilib aytganda, mashina tarjimasi inson omilining yetishmasligi bilan ham cheklangan. Inson tarjimoni madaniyat, kontekst va til nozikliklarini hisobga olib, tarjimani moslashtiradi, muayyan vaziyatga moslashtirilgan yechimlarni taklif qiladi. Mashina esa faqat dasturiy kodlar va oldindan o'rgatilgan ma'lumotlarga tayanadi, shu bois uning moslashuvchanligi va tafakkuri chegaralangan [6, 27-bet].

Sun'iy intellekt (AI), tabiiy tilni qayta ishslash (NLP), va mashinaviy o'qitish (ML) asosidagi tarjima tizimlari kun sayin rivojlanib bormoqda. Ular so'zlar orasidagi semantik bog'liqlikni chuqurroq tushuna boshladi. Bu esa tarjima sifati va mazmunini sezilarli darajada oshiradi. Hozirda inson tarjimoni bilan birgalikda ishlovchi hibrid tizimlar ham paydo bo'lmoqda — ular mashinaning tezligi va insonning nozik didini birlashtiradi [6, 28-bet].

Yuqoridagi dalillardan ko'rindaniki, mashina tarjimasi sinxron tarjimada samaradorlik, tejamkorlik, aniqlik va ko'p tillilik bo'yicha muhim afzalliklarga ega. Albatta, hozirgi holatda bu texnologiyalar hali to'liq mukammal emas, lekin ular tez sur'atlarda takomillashmoqda. Emotsional betaraflik, 24/7 mavjudlik va xarajatlarni kamaytirish nuqtai nazaridan mashina tarjimasi inson tarjimonidan ko'ra ko'proq afzalliklarga ega holga kelyapti. Kelajakda bu tizimlar nafaqat yordamchi, balki asosiy tarjima vositasi sifatida keng qo'llaniladi.

**Adabiyotlar/Литература/References:**

1. Ivanov A. Mashina perevodov: tekhnologii i ikh sovremennoe znachenie. — Toshkent : Tilshunoslik nashriyoti, 2020. — 200 s.
2. Karimova M. Obrabotka estestvennogo yazyka i mashinnyy perevod. — Samarqand : Ilm-fan nashriyoti, 2018. — 180 s.
3. Petrov V. Neural networks in machine translation // Journal of Computational Linguistics. — 2019. — Vol. 45, № 3. — P. 28–62.
4. Smith J. Simultaneous interpretation in international conferences. — London : Routledge, 2021. — 150 p.
5. Lee H. Advances in AI-based translation platforms // International Journal of Artificial Intelligence. — 2022. — Vol. 37, № 2. — P. 35–50.
6. Zhang Y. Hybrid human-machine translation systems // Machine Learning Review. — 2023. — Vol. 15, № 1. — P. 25–40.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN  
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR  
VI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, avgust

**Mas'ul muharrir:**

*F.T.Isanova*

**Texnik muharrir:**

*N.Bahodirova*

**Diszayner:**

*I.Abdihakimov*

**Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.**  
VI Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.1-jild, 6-son (avgust, 2025-yil). – 177 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

**Elektron nashr:** <https://konferensiyalar.com>

**Konferensiya tashkilotchisi:** "Scienceproblems Team" MChJ

**Konferensiya o'tkazilgan sana:** 2025-yil, 7-avgust

**Barcha huqular himoyalangan.**

© Science problems team, 2025-yil.  
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.